

32001L0112

12.1.2002

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 10/58

ДИРЕКТИВА 2001/112/ЕО НА СЪВЕТА
от 20 декември 2001 година

относно соковете от плодове и някои сходни продукти, предназначени за консумация от човека

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,
и по-специално член 37 от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽²⁾,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽³⁾,

като има предвид, че:

- (1) Някои вертикални директиви в областта на хранителните продукти следва да бъдат опростени, за да бъдат взети предвид само съществени изисквания, на които трябва да отговарят посочените в тези директиви продукти, с цел тези продукти да могат свободно да се движат в рамките на вътрешния пазар и това да е в съответствие със заключенията на Европейския съвет, състоял се в Единбург на 11 и 12 декември 1992 г., потвърдени и със заключенията на Европейския съвет в Брюксел от 10 и 11 декември 1993 г.
- (2) Директива 93/77/ЕИО на Съвета от 21 септември 1993 година относно соковете от плодове и някои сходни продукти ⁽⁴⁾ имаше за цел да кодифицира Директива 75/726/ЕИО ⁽⁵⁾, отнасяща се до същата материя.
- (3) Директиви 75/726/ЕИО и 93/77/ЕИО бяха обосновани с факта, че различия в националните законодателства по отношение на соковете от плодове и нектарите, предназначени за консумация от човека биха могли да създадат условия за нежелана конкуренция и впоследствие да подведат потребителите и оттук оказват пряко въздействие върху създаването и функционирането на общия пазар.
- (4) Горепосочените директиви установиха следователно общи правила относно състава, използването на запазените наименования, производствените характеристики и етикетирването на въпросните продукти с цел да бъде осигурено тяхното свободно движение в рамките на Общността.
- (5) С оглед постигането на по-голяма яснота, Директива 93/77/ЕИО следва да бъде преработена с цел правилата относно производството и търговията със соковете от плодове и някои сходни продукти да станат по-разбираеми.
- (6) Следва също така Директива 93/77/ЕИО да бъде приведена в съответствие с общото законодателство на Общността в областта на хранителните продукти, по-специално това,

отнасящо се до етикетирването, оцветителите, подсладителите и други разрешени добавки.

- (7) Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно етикетирването, представянето и рекламата на храните ⁽⁶⁾, и по-специално член 7, параграфи 2 и 5 от нея следва да се прилагат, само ако са изпълнени някои условия. Етикетирването трябва ясно да посочва дали един продукт е смес от плодови сокове и плодови сокове получени от концентрат, а за плодови нектар дали е получен изцяло или частично от концентрат. Списъкът от съставки, намиращ се върху етикета, показва едновременно имената на плодовите сокове и имената на плодовите сокове, получени от концентрат, които са използвани.
- (8) Добавянето на витамини към продуктите, определени с настоящата директива може да се допусне в някои държави-членки, само ако е спазена Директива 90/496/ЕИО на Съвета от 24 септември 1990 г. относно етикетирването за питателност на храните ⁽⁷⁾. При все това, не се предвижда тази възможност да се разшири за Общността като цяло. При тези условия, държавите-членки са свободни да разрешават или забраняват добавянето на витамини, а също и на минерали, в рамките на производствения процес. Въпреки това, принципът на свободно движение на стоките в границите на Общността трябва да бъде спазван съгласно правилата и принципите, установени в Договора.
- (9) В съответствие с принципа за субсидиарност и принципа за пропорционалност, установени с член 5 от Договора, целта за създаване на общи определения и правила за съответните продукти и приравняване на разпоредбите с общото законодателство на Общността, прилагано спрямо хранителните продукти, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, може, предвид естеството на настоящата директива, да бъде реализирана по-успешно на ниво Общността. Настоящата директива не надхвърля това, което е необходимо, за да бъде постигната посочената цел.
- (10) Мерките, необходими за изпълнение на настоящата директива се приемат в съответствие с Директива 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за уреждане на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽⁸⁾.
- (11) С цел да се избегне създаването на нови пречки пред свободното движение държавите-членки следва да се въздържат от приемане за посочените продукти на национални разпоредби, които не са предвидени в настоящата директива,

⁽¹⁾ ОВ С 231, 9.8.1996 г., стр. 14.

⁽²⁾ ОВ С 279, 1.10.1999 г., стр. 92.

⁽³⁾ ОВ С 56, 24.2.1997 г., стр. 20.

⁽⁴⁾ ОВ L 244, 30.9.1993 г., стр. 23. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 1994 г.

⁽⁵⁾ ОВ L 311, 1.12.1975 г., стр. 40.

⁽⁶⁾ ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29.

⁽⁷⁾ ОВ L 276, 6.10.1990 г., стр. 40.

⁽⁸⁾ ОВ L 184, 7.7.1999 г., стр. 23.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Настоящата директива се прилага за продуктите, определени в приложение I.

Член 2

Държавите-членки могат да разрешат, при спазването на Директива 90/496/ЕИО, добавянето на витамини и минерали в продуктите, определени в част I от приложение I.

Член 3

Директива 2000/13/ЕО се прилага спрямо продуктите, определени в приложение I, при спазване на следните условия:

1. а) Наименованията на продукти, фигуриращи в приложение I, са запазени само за продуктите, включени в него, и, без да се засяга буква б), се използват в търговията за обозначаване на тези продукти.
- б) Като алтернатива на наименованията на продукти, посочени в буква а), приложение III предвижда списък със специфични наименования. Тези наименования могат да бъдат използвани на езика и при условията, уточнени в приложение III.
2. Когато продуктът произлиза само от един вид плод, думата „плод“ се замества с отбелязване на вида плод.
3. За продуктите, произведени от два или повече вида плодове, освен в случай на употреба на сок от лимон, при условията, определени в приложение I, част II, точка 1, наименованието на продукта се допълва с изброяване на използваните плодове, в низходящ ред според обема на използваните сокове или пюре от плодове. Въпреки това, за продуктите, произведени от три или повече плодове, отбелязването на използваните плодове може да се замени с обозначението „няколко вида плодове“ или с подобно обозначение или такова за броя на използваните плодове.
4. За соковете от плодове, в които са били добавени захари с цел подсладяване, търговското наименование трябва да съдържа обозначението „подсладен“ или „с добавка на захари“, последвано от отбелязване на максималното добавено количество захари, изчислено като сухо вещество и изразено в грама на литър.
5. Възстановяването на определените в приложение I, част I продукти към първоначалното им състояние и посредством абсолютно необходими за тази операция вещества, не предполага задължение за обозначаване върху етикетите на списъка с използваните за тази цел съставки.

Добавените в соковете от плодове пулп или клетки, такива каквито са определени в приложение II, се посочват върху етикетиранието.

6. Без да се засяга член 7, параграфи 2 и 5 от Директива 2000/13/ЕО за смесите от сокове от плодове и сокове от плодове, получени от концентрат, както и за нектара от плодове,

изцяло или частично получен от един или повече концентрати, етиктирането съдържа, в зависимост от случая, обозначението „на базата на концентрат/и“ или „частично на базата на концентрат/и“. Това обозначение трябва да бъде поставено съвсем близо до наименованието на продукта, да е с ясно видими букви и да изпъква добре на всякакъв фон.

7. За нектара от плодове, етиктирането съдържа отбелязване на минималното съдържание на плодов сок, плодов пюре или на смес от тези съставки чрез обозначението „плодово съдържание: ... % минимум“. Това обозначение трябва да е в същото зрително поле, в което е и наименованието на продукта.

Член 4

Етиктирането на концентрирания сок от плодове, посочен в част I, точка 2 от приложение I, който не е предназначен да бъде доставен на крайния потребител, съдържа обозначение, посочващо наличието и количеството на добавени захари или добавен лимонов сок или добавени подкиселяващи вещества в съответствие с Директива 95/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 1995 г. относно добавките в храни, различни от оцветители и подсладители ⁽¹⁾. Това обозначение се намира върху опаковката, върху етикет, прикрепен към опаковката или върху придружаващ документ.

Член 5

Държавите-членки не приемат национални разпоредби, непредвидени от настоящата директива, за продуктите, определени в приложение I.

Член 6

Без да се засяга Директива 89/107/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 г. относно сближаване на законодателствата на държавите-членки относно хранителни добавки, разрешени за употреба в храни, предназначени за консумация от човека ⁽²⁾, в производството на продуктите, определени в част I на приложение I, могат да се използват само обработките и веществата, посочени в част II на приложение I и суровините, които са в съответствие с приложение II. Освен това, нектарите от плодове трябва да отговарят на разпоредбите на приложение IV.

Член 7

Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива в областта, посочена по-долу, се приемат в съответствие с процедурата по регламентиране, посочена в член 8, параграф 2:

- привеждане в съответствие на настоящата директива с общото законодателство на Общността в областта на хранителните продукти,
- адаптиране към техническия прогрес.

⁽¹⁾ ОВ L 61, 18.3.1995 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 98/72/ЕО (ОВ L 295, 4.11.1998 г., стр. 18).

⁽²⁾ ОВ L 40, 11.2.1989 г., стр. 27. Директива, изменена с Директива 94/34/ЕО (ОВ L 237, 10.9.1994 г., стр. 1).

Член 8

1. Комисията се подпомага от Постоянния комитет за хранителните продукти (наричан по-нататък „Комитетът“), създаден с член 1 от Решение 69/414/ЕИО ⁽¹⁾.

2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.

Периодът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО е определен на три месеца.

3. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 9

Директива 93/77/ЕИО се отменя считано от 12 юли 2003 г.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива.

Член 10

Държавите-членки въвеждат в сила необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива преди 12 юли 2003 г. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

Тези мерки се прилагат по начин, който:

— разрешава търговията с определените в приложение I продукти, ако те отговарят на определенията и правилата, предвидени от настоящата директива, считано от 12 юли 2003 г.,

— забранява търговията с продукти, несъответстващи на настоящата директива, считано от 12 юли 2004 г.

Въпреки това, търговията с продукти, несъответстващи на настоящата директива, но етикетирани преди 12 юли 2004 г. в съответствие с Директива 93/77/ЕИО, е разрешена до изчерпване на запасите.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 11

Настоящата директива влиза сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 12

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 20 декември 2001 година.

За Съвета

Председател

C. PICQUÉ

⁽¹⁾ ОВ L 291, 19.11.1969 г., стр. 9.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

НАИМЕНОВАНИЯ НА ПРОДУКТА, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОДУКТИТЕ

I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

1. а) **Сок от плодове**

Ферментиращ, но неферментиращ продукт, получен от здрави и узрели, пресни или замразени плодове, от един или повече видове плодове, смесени заедно, притежаващ типичните за сока на плодовете, от които е получен, цвят, аромат и вкус. Ароматът на плодовете, пулпът и клетките, които се получават в сока и се отделят при преработката, могат да бъдат възстановени.

В случай на citrusови плодове, сокът от плодове трябва да произлиза от ядивната част на плода (ендокарп). Независимо от това, сокът от зелени лимони (лайм) може да бъде получен от цели плодове, в съответствие с добрите производствени практики, които трябва да позволят наличието на елементи от външните части на плодовете да се сведе до минимум.

б) **Сок от плодове, на база концентрат**

Продуктът, получен чрез добавяне към концентриран сок от плодове на извлечената при процеса на концентрация вода, както и чрез възстановяване на аромата и, когато е подходящо, на пулпа и клетките, които сокът е загубил, но които са били възстановени по време на процеса на производството на сока от плодове, за който става дума, или на сока от плодове от същия вид. Добавената вода трябва да има съответните химични, микробиологични и органолептични характеристики, такива че да осигуряват запазването на основните свойства на сока.

Така полученият продукт трябва да има органолептични и аналитични характеристики, които най-малко да са еквивалентни на тези на среден тип сок, получен от същия вид плодове по смисъла на буква а).

2. **Концентриран сок от плодове**

Продуктът, получен от сока от един или повече видове плодове чрез отстраняване с физически методи на определена част от водното му съдържание. Когато продуктът е предназначен за директна консумация ще трябва да се отстрани най-малко 50 % от водното съдържание на плодовия сок.

3. **Дехидратиран сок от плодове/сок от плодове на прах**

Продуктът, получен от сока от един или повече видове плодове чрез почти пълно отстраняване с физически методи на водното съдържание.

4. **Нектар от плодове**

- а) ферментиращ, но неферментиращ, продукт, получен чрез добавяне на вода и захари и/или мед към продуктите, определени в точки 1, 2 и 3, към плодовото пюре или към смес от тези продукти, който освен това е в съответствие с изискванията на приложение IV.

Разрешено е добавянето на захари и/или мед в тегловно количество не по-голямо от 20 % от общото тегло на крайния продукт.

Когато нектарите от плодове се произвеждат без добавяне на захари или с намалено енергийно съдържание, захарите могат да се заменят изцяло или частично от подсладители, в съответствие с Директива 94/35/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 30 юни 1994 година за подсладители за употреба в храни ⁽¹⁾.

- б) чрез дерогация от буква а), продуктите, включени в части II и III от приложение IV, а също и кайсията, могат да се използват, самостоятелно или като смес, за производството на нектари без добавка на захари, мед и/или подсладители.

II. РАЗРЕШЕНИ СЪСТАВКИ, ОБРАБОТКИ И ВЕЩЕСТВА

1. **Разрешени съставки**

- В съответствие с член 2, добавянето на витамини и минерали може да бъде разрешено за продуктите, определени в част I, при спазване на изискванията на Директива 90/496/ЕИО.
- Възстановените в плодовия сок аромат, пулп и клетки, определени в част I, точка 1, буква а), трябва да са същите, които са били отделени от сока при преработката му, докато ароматът, пулпът и клетките, описани в част I, точка 1, буква б), които са били възстановени в плодовия сок, могат да произлизат и от сок от плод от същия вид.

Единствено при сок от грозде могат да се възстановяват солите на винената киселина.

⁽¹⁾ ОВ L 237, 10.9.1994 г., стр. 3. Директива, изменена с Директива 96/83/ЕО (ОВ L 48, 19.2.1997 г., стр. 16).

- За продуктите, определени в част I, точки 1, 2 и 3, различни от сок от круши или грозде, добавянето на захари е разрешено:
 - за да се регулира киселия вкус, добавеното количество захари, изразено като сухо вещество, не бива да превишава 15 грама на литър сок,
 - количеството захари, изразено като сухо вещество, добавено с цел подслаждане, не може да превишава 150 грама на литър сок,при условие че общото количество захари, добавено, за да се регулира киселия вкус и с цел подслаждане не може да превишава 150 грама на литър.
- За продуктите, определени в част I, точки 1, 2, 3 и 4, добавянето на лимонов сок и/или концентриран лимонов сок в количество до 3 грама на литър сок, изразено като безводна лимонена киселина, с цел да се регулира киселия вкус е разрешено.
- Въглеродният диоксид, като съставка, е разрешен.

Едновременното добавяне на захари и на концентриран или не лимонов сок или на подкиселяващи вещества, разрешени с Директива 95/2/ЕО, към един и същ сок от плодове е забранено.

2. Разрешени обработки и вещества

- Механични екстракционни процеси,
- обичайни физически процеси и екстракция с вода (по метод „in line“ — дифузия) на ядивната част на плодовете, с изключение на грозде, за производство на концентрирани сокове от плодове, при условие че така получените концентрирани сокове от плодове са в съответствие с част I, точка 1. Използването на някои методи и обработки може да бъде ограничено или забранено съгласно процедурата, определена в член 8, параграф 2,
- за сокове от грозде, сулфирано със серен диоксид, десулфитирането с механични процеси е разрешено, при условие че общото количество SO_2 , съдържащо се в крайния продукт не превишава 10 мг/л,
- пектолитични ензими,
- протеолитични ензими,
- амилазитични ензими,
- желатин за хранителни цели,
- танини,
- бентонит,
- силициев аерогел,
- въглен,
- химически инертни спомагателни средства за филтрация и агенти за утаяване (например перлит, отмит диатомит, целулоза, неразтворим полиамид, поливинилполипиролон и полистирол), съответстващи на общностните директиви относно материалите и предметите, предназначени да влизат в контакт с хранителни продукти,
- химически инертни спомагателни средства за адсорбция, съответстващи на директивите относно материалите и предметите, предназначени да влизат в контакт с хранителни продукти, които се използват за намаляване съдържанието на нарингин и лимоноид в сока от citrusови плодове, без да се изменят значително съдържанието на лимоноидни глюкозиди, киселини, захари (включително олигозахариди) или на минерали.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА СУРОВИНИТЕ

По смисъла на настоящата директива се прилагат определенията, посочени по-долу:

1. Плод:

Всички плодове. По смисъла на настоящата директива, доматиът не се счита за плод.

2. Плодово пюре:

Ферментиращ, но неферментиращ продукт, получен чрез прекарване на ядивната част на цели или обелени плодове през сито, без да се отстранява сокът.

3. Концентрирано плодово пюре:

Продуктът, получен от плодово пюре чрез отстраняване с физически методи на определена част от водното му съдържание.

4. Захари:

За производството на:

а) нектари от плодове:

- захарите, определени с Директива 2001/111/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 г. относно определени захари, предназначени за консумация от човека ⁽¹⁾,
- фруктозен сироп,
- захари, извлечени от плодове;

б) сокове от плодове, получени от концентрат:

- захарите, определени с Директива 2001/111/ЕО,
- фруктозен сироп;

в) сокове от плодове: захарите, посочени в буква б), съдържащи най-малко 2 % вода.

5. Мед:

Продуктът, определен с Директива 2001/110/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 г. относно меда ⁽²⁾.

6. Пулп или клетки:

продуктите, получени от месестата част на плод от един и същ вид, без отстраняване на сока. Освен това, за citrusовите плодове, пулпът или клетките са соковите торбички от сърцевината на плода (ендокарпа).

⁽¹⁾ ОВ L 10, 12.1.2002 г., стр. 53.

⁽²⁾ ОВ L 10, 12.1.2002 г., стр. 47.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ОСОБЕНИ НАИМЕНОВАНИЯ ЗА НЯКОИ ПРОДУКТИ, ПОСОЧЕНИ В ПРИЛОЖЕНИЕ I

а) „Vruchtendrank“: за нектарите от плодове;

б) „Süßmost“:

Наименованието „Süßmost“ може да се използва само в съчетание с наименованията „Fruchtsaft“ или „Fruchtnektar“;

— за нектари от плодове, получени изключително от сокове от плодове, концентрирани сокове от плодове или от смес от тези два вида продукти, които не могат да се консумират в това състояние поради високата им естествена киселинност,

— за сокове от плодове, получени от круши, ако се налага, с добавени ябълки, но без добавка на захари;

в) „succo e polpa“ или „sumo e polpa“: за нектари от плодове, получени изключително от плодово пюре и/или концентрирано плодово пюре;

г) „æblemust“: за сок от ябълки без добавени захари;

д) — „sur ... saft“, допълнено с указание на датски език за използвания плод: за соковете без добавени захари, получени от касис, череши, червено френско грозде, бяло френско грозде, малини, ягоди или плодове на бъз,

— „sød ... saft“ или „sødet ... saft“, допълнено с указание на датски език за използвания плод: за соковете, получени от този плод, с добавени повече от 200 грама захари на литър;

е) „äpplemust“: за сока от ябълки без добавени захари;

ж) „mosto“: синоним на сок от грозде.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА НЕКТАРИТЕ ОТ ПЛОДОВЕ

Нектар от плодове, получен от:	Минимално съдържание на сок и/или пюре (в % от обема на крайния продукт)
I. Плодове с кисел сок, безвкусни в натурално състояние	
Плод от пасион фрут	25
Тропически плод	25
Касис	25
Бяло френско грозде	25
Червено френско грозде	25
Цариградско грозде	30
Hipporhae (облепиха)	25
Трънкосливка	30
Сливи	30
Quetsches (вид сливи)	30
Калинки	30
Шипка	40
Вишни	35
Други череши	40
Боровинки	40
Плодове на бъз	50
Малини	40
Кайсии	40
Ягоди	40
Къпини	40
Червени боровинки	30
Дюли	50
Лимони и зелени лимони (лайм)	25
Други плодове от тази категория	25
II. Нискокиселинни плодове, месести или много ароматизирани, със сок, безвкусен в натурално състояние	
Манго	25
Банани	25
Гуава	25
Папая	25
Лихниси	25
Неаполитански мушмули	25
<i>Annona muricata</i>	25
Волско сърце или <i>Annona reticulata</i>	25
Захарни ябълки	25
Плодове от нар	25
Плодове на <i>Anacardium occidentale</i>	25
Испанска слива	25
<i>Spondia tuberosa Arruda</i>	25
Други плодове от тази категория	25

Нектар от плодове, получен от:	Минимално съдържание на сок и/или пюре (в % от обема на крайния продукт)
III. Плодове със сок, подходящ за консумация в натурално състояние	
Ябълки	50
Круши	50
Праскови	50
Цитрусови плодове, с изключение на лимони и зелени лимони (лайм)	50
Ананас	50
Други плодове от тази категория	50